

Briuselis, 2019 m. balandžio 30 d.
(OR. en)

8940/19

Tarpinstitucinė byla:
2019/0096 (CNS)

FISC 247
ECOFIN 449
CSDP/PSDC 203
POLMIL 48

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2019 m. balandžio 24 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2019) 192 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria dėl gynybos operacijų, įgyvendinamų vykdamas Sąjungos politiką, iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ir Direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2019) 192 final.

Pridedama: COM(2019) 192 final

Briuselis, 2019 04 24
COM(2019) 192 final

2019/0096 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl gynybos operacijų, įgyvendinamų vykdant Sąjungos politiką, iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ir Direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM) yra bendras vartojimo mokestis, kurį faktiškai moka galutinis vartotojas, tačiau renka prekes tiekiančios ar paslaugas teikiančios įmonės. PVM direktyvos¹ 2 straipsnyje nustatyta PVM taikymo sritis yra labai plati, į ją patenka valstybės narės teritorijoje apmokestinamojo asmens atliekamas prekių tiekimas ir paslaugų teikimas už atlygį, taip pat prekių importas į Europos Sąjungą (toliau – ES). Vienas iš PVM direktyvos tikslų – sudaryti bendrą neapmokestinimo PVM atvejų sąrašą, kad ES nuosavi išteklių galėtų būtų surenkami vienoda tvarka visose valstybėse narėse². Taigi, kad tam tikro sandorio būtų galima neapmokestinti PVM, PVM direktyvoje turi būti nustatyta speciali nuostata.

PVM direktyvoje nenumatyta jokios bendros išimties, kuri būtų taikoma saugumo ir gynybos tikslais tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų apmokestinimui. Taigi, ginkluotosioms pajėgoms tiekiamos prekės ir teikiamos paslaugos ar šių pajėgų importuojamos prekės bus apmokestinamos PVM³. Dėl PVM išlaidų didėja pajamos, kurias dėl mokesčio gauna valstybės išdas (ginkluotosios pajėgos yra viešojo sektoriaus subjektai, todėl negali susigrąžinti PVM) ir kurios, savo ruožtu, įtraukiamos į biudžetą, iš kurio finansuojama tokia veikla, kaip nacionalinė gynyba.

Direktyvoje numatyta, kad PVM neapmokestinamos bet kurios valstybės narės, kuri yra Šiaurės Atlanto sutarties šalis, ginkluotosioms pajėgoms, kurios dalyvauja bendroje gynybos operacijose už savo valstybės ribų, tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos. Šis neapmokestinimas PVM nustatytas taikyti tais atvejais, kai pajamų ir išlaidų srauto ciklas yra pažeistas, nes už tokias prekes ir paslaugas mokėtinas PVM paprastai taptų valstybės, kurioje ginkluotosios pajėgos yra dislokuotos, o ne valstybės, kurioms tos pajėgos priklauso, pajamomis.

Analogiška išimtis nustatyta Akcizų direktyvoje⁴ – akcizai⁵ netaikomi akcizais apmokestinamų prekių tiekimui bet kurio Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) nario ginkluotosioms pajėgoms.

Nuo 1977 m. NATO gynybos operacijos buvo įtrauktos į PVM direktyvos⁶, o nuo 1993 m. – į Akcizų direktyvos taikymo sritį, tačiau nė viena pirmiau minėtų išimčių netaikoma

¹ Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ([OL L 347, 2006 12 11, p. 1](#)).

² Žr. Direktyvos 35 konstatuojamąją dalį.

³ Pirmiau minėtos direktyvos 148 straipsnio b punkte numatyta tam tikra galimybė neapmokestinti tiekiamų prekių, skirtų kuru ir atsargomis aprūpinti karo laivus (klasifikuojamus pagal kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodą 8906 10 00), išplaukiančius iš savo teritorijos ir plaukiančius į uostus ar priplaukus už atitinkamos valstybės narės ribų. Tos direktyvos X priedo B dalies 11 ir 12 punktuose nustatyta, kad PVM gali būti neapmokestinamas valstybės institucijų naudojamų orlaivių, įskaitant juose įrengtą ar naudojamą įrangą, tiekimas, modifikavimas, remontas, priežiūra, užsakymas ir nuoma, taip pat karo laivų tiekimas, modifikavimas, remontas, priežiūra, užsakymas ir nuoma.

⁴ Tarybos direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinanti Direktyvą 92/12/EEB ([OL L 9, 2009 1 14, p. 12](#)).

⁵ ES teisės aktais reglamentuojami akcizai taikomi alkoholiniams gėrimams, apdoroto tabako gaminiams ir energetikos produktams (variklių degalams ir šildymo kurui, kaip antai benzolinui, gazolinui, elektrai, gamtinėms dujoms, anglims ir koksui). Mokesčių struktūra ir minimalūs tarifai yra suderinti ES lygmeniu.

tiekiams prekėms ir teikiams paslaugoms, kurios skirtos bendroms gynybos operacijoms, įgyvendinamoms vykdant Sąjungos politiką, kadangi bendra Sąjungos gynybos politika kol kas nėra nustatyta. Tačiau bendra saugumo ir gynybos politika (toliau – BSGP), kuri 2000 m. buvo nustatyta kaip Europos saugumo ir gynybos politika (ESGP)⁷, yra pagrindinė išorės veiksmų priemonė ir apima laipsnišką bendros Sąjungos gynybos politikos kūrimą⁸.

2009 m. gruodžio mėn. įsigaliojusi Lisabonos sutartis buvo labai svarbi formuojant BSGP. Europos Sąjungos sutartyje (toliau – ES sutartyje), iš dalies pakeistoje Lisabonos sutartimi, nustatyta savitarpio pagalbos sąlyga⁹ ir valstybėms narėms suteikta galimybė stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą kariniais klausimais vykdant nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą (PESCO)¹⁰. Be to, Lisabonos sutartimi įsteigta Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), kuri padeda Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai vykdyti visas jo pareigas, taip pat ir BSGP srityje. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai yra ir vienas iš Komisijos pirmininko pavaduotojų, o tai padeda lengviau sutelkti visus būtinus ES išteklius ir taikyti visapusišką požiūrį į ES krizių valdymą.

2001 m. įsteigtas ES karinis komitetas (ESKK)¹¹ yra aukščiausias Taryboje įsteigtas karinis organas. Jis vadovauja visai ES karinei veiklai ir pataria pagal BSGP vykdomų karinių misijų ir operacijų planavimo bei vykdymo ir karinių pajėgumų plėtojimo klausimais.

ES karinės kompetencijos šaltinis yra Europos Sąjungos karinis štabas (EUMS), kuris taip pat buvo įsteigtas 2001 m.¹² ir veikia vadovaudamasis ESKK kariniais nurodymais¹³. Jis vykdo išankstinio įspėjimo, situacijų vertinimo ir strateginio planavimo veiklą, susijusią su ES

⁶ Buvo nustatyta, kad nuo mokesčio atleidžiamos pagal diplomatinis ir konsulinis susitarimus tiekiamos prekės ir teikiamos paslaugos, skirtos NATO pajėgoms, dalyvaujančioms bendrose gynybos operacijose, valstybėms narėms taikant savo nustatytas sąlygas ir apribojimus; atleidimą nuo mokesčio galima įgyvendinti ir grąžinant sumokėtą PVM.

⁷ 1992 m. Vakarų Europos Sąjungos (VES) Taryba susitarė dėl karinių dalinių dislokavimo sąlygų, o į 1997 m. Amsterdamo sutartyje nurodytus klausimus buvo įtraukti Petersbergo uždaviniai. VES uždavinius ir institucijas palaipsniui nuosekliai perėmė ES, visų pirma Tarybos bendraisiais veiksmais 2004/551/BUSP 2004 m. įsteigus Europos gynybos agentūrą (EGA) ([OL L 245, 2004 7 17, p. 17](#)). Šis procesas užbaigtas 2009 m., ES valstybėms narėms tarpusavyje pasirašius savitarpio pagalbos sąlygą (analogišką VES savitarpio pagalbos sąlygai), kuri įsigaliojo kartu su Lisabonos sutartimi. VES veikla buvo galutinai užbaigta 2011 m.

⁸ ES sutarties 42 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „[b]endra saugumo ir gynybos politika apima laipsnišką bendros Sąjungos gynybos politikos kūrimą. Tai sudarys sąlygas pereiti prie bendros gynybos, jei tokį sprendimą vieningai priims Europos Vadovų Taryba. Tokiu atveju ji rekomenduoja valstybėms narėms tokį sprendimą priimti pagal jų atitinkamus konstitucinius reikalavimus.“

2017 m. pranešime apie Sąjungos padėtį Komisijos pirmininkas nurodė būtinybę iki 2025 m. sukurti visapusišką Europos gynybos sąjungą,

https://ec.europa.eu/commission/priorities/state-union-speeches/state-union-2017_lt

⁹ ES sutarties 42 straipsnio 7 dalis.

¹⁰ ES sutarties 42 straipsnio 6 dalis ir 46 straipsnis.

¹¹ Tarybos sprendimas 2001/79/BUSP dėl Europos Sąjungos karinio komiteto įsteigimo ([OL L 27, 2001 1 30, p. 4](#)).

¹² Tarybos sprendimas 2001/80/BUSP dėl Europos Sąjungos karinio štabo įsteigimo ([OL L 27, 2001 1 30, p. 7](#)). Tarybos sprendimo (ES) 2017/971 ([OL L 146, 2017 6 9, p. 133](#)) 6 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „Taryba patvirtino EUMS konsoliduotus įgaliojimus, [kurie] pakeičia EUMS įgaliojimus, pridėtus prie Tarybos sprendimo 2001/80/BUSP dėl Europos Sąjungos karinio štabo įsteigimo, kurie yra nebetaikomi“.

¹³ 2004 m. ESKK susitarė dėl EUMS parengtos kovinių grupių koncepcijos, o 2006 m. spalio mėn. buvo priimtas bendrasis kovinių grupių koncepcijos dokumentas.

sutarties 42 straipsnio 1 dalyje ir 43 straipsnio 1 dalyje nurodytomis misijomis ir užduotimis. Be to, štabas dalyvauja rengiant, vertinant ir peržiūrint pajėgumų tikslus.

2016 m. birželio mėn. visuotinėje Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje (VESS)¹⁴ buvo nustatytas tolesnio BSGP plėtojimo pagrindas siekiant šių trijų pagrindinių prioritetų: reaguoti į išorės konfliktus ir krizes, stiprinti partnerių pajėgumus ir apsaugoti Sąjungą ir jos piliečius. 2017 m. gruodžio mėn.¹⁵ Europos Vadovų Taryba paragino vyriausiąją įgaliotinę, Komisiją ir valstybes nares imtis darbo karinio mobilumo srityje, tiek vykdant PESCO, tiek ES ir NATO bendradarbiavimą.

2018 m. kovo mėn., tęsdamos veiklą, susijusią su 2017 m. lapkričio mėn. bendru komunikatu dėl karinio mobilumo gerinimo ES¹⁶, Komisija ir vyriausioji įgaliotinė pateikė bendrą komunikatą dėl karinio mobilumo veiksmų plano¹⁷. Plane pripažįstama būtinybė gynybos veiklai užtikrinti vienodas sąlygas, siekiant sumažinti administracinę naštą, gaišatį ir karinio mobilumo išlaidas, o valstybėms narėms suteikti daugiau paskatų bendradarbiauti¹⁸. Plane nurodoma, kad Komisija turi įvertinti galimybes suvienodinti PVM taikymą gynybos veiklai, vykdomai pagal ES politiką ir NATO kontekste.

2018 m. lapkričio 19 d. Taryba priėmė išvadas dėl saugumo ir gynybos įgyvendinant VESS¹⁹. Taryba palankiai įvertino didelę pažangą, per pastaruosius dvejus metus padarytą saugumo ir gynybos srityje, ir pabrėžė, kad svarbu išlaikyti pagreitį toliau dalyvaujant valstybėms narėms ir ES institucijoms. Taryba ypač palankiai įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant PESCO, ir toliau dedamas pastangas gerinti karinio personalo, reikmenų ir įrangos mobilumą įprastos veiklos tikslais ir krizių bei konfliktų metu ES ir už jos ribų.

Remiantis pirmiau minėtu veiksmų planu ir Tarybos išvadomis, šiuo pasiūlymu siekiama kiek įmanoma suvienodinti PVM taikymą pagal ES ir NATO politiką vykdomai gynybos veiklai. Pasiūlyme turi būti atsižvelgiama į tai, kad pagal Šiaurės Atlanto sutartį vykdoma bendra gynybos veikla, tačiau bendra Sąjungos gynybos politika kol kas nėra nustatyta.

Analogiškai turėtų būti suvienodinta ir atleidimo nuo akcizų tvarka, numatyta Akcizų direktyvoje.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymu papildomas 2016 m. PVM veiksmų planas²⁰, kuriame nustatomi PVM sistemos modernizavimo būdai, siekiant ją supaprastinti, geriau apsaugoti nuo sukčiavimo ir padaryti palankesnę verslui.

Nuoseklus PVM direktyvos IX antraštinės dalies 8 skyriaus („Tam tikrų eksportu laikomų sandorių neapmokestinimas PVM“), ypač PVM direktyvos 151 straipsnio 1 dalies c (ir d)

¹⁴ [Bendra vizija, bendri veiksmai. Stipresnė Europa. Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija.](#)

¹⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Ketvirtoji pažangos, padarytos kuriant tikrą veiksmingą saugumo sąjungą, ataskaita“ (COM(2017) 41 final).

¹⁶ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Karinio mobilumo gerinimas Europos Sąjungoje“ (JOIN(2017) 41 final).

¹⁷ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Karinio mobilumo veiksmų planas“ (JOIN(2018) 5 final).

¹⁸ Ten pat, p. 7.

¹⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/37030/st13978-en18.pdf>

²⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl PVM veiksmų plano „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ (COM(2016) 148 final).

punkto ir jo išaiškinimo, kurį pateikė Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT)²¹, ir Akcizų direktyvos 12 straipsnio 1 dalies c punkto laikymasis užtikrinamas neapmokestinimo netaikant tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, kurios skirtos valstybės narės, kurioje tos prekės tiekiamos ar paslaugos teikiamos, ginkluotosioms pajėgoms.

Be to, pasiūlymo taikymo srities apribojimas atvejais, kai pajamų ir išlaidų ciklas yra pažeistas, atitinka PVM direktyvos 151 straipsnio 1 dalies aa (ir b) punktą. Šalies viduje tiekiamos prekės ir teikiamos paslaugos, jei jos tiekiamos ir teikiamos ES, gali būti neapmokestinamos tik tuo atveju, jei tos prekės yra tiekiamos ar paslaugos yra teikiamos ES įsteigtoms įstaigoms arba tarptautinėms organizacijoms. PVM direktyvos 151 straipsnio 1 dalies aa (arba b) punkte nustatytus reikalavimus tenkinantys operacijų štabai ir kiti gynybos tikslais pagal BSGP įsteigti subjektai galėtų naudotis neapmokestinimu pagal priimančiosios valstybės narės nustatytas sąlygas ir apribojimus, panašiai kaip NATO, kuri yra pripažinta tarptautinė organizacija, ir EGA, kuri yra ES įstaiga, kuriai taikomas Protokolas dėl privilegijų ir imunitetų (PPI) ir kuri atitinka PPI nustatytus apribojimus ir sąlygas. Šiuo pasiūlymu nėra nustatomos priemonės, kurios padėtų išvengti pirmiau minėtų reikalavimų laikymosi arba neleistų priimančiajai valstybei narei nustatyti sąlygų ir apribojimų²².

Galiausiai, laikantis į PVM direktyvos 151 straipsnio 1 dalies c (ir d) punkto formuluotės, tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos, skirtos ginkluotosioms pajėgoms ir jas lydinčiam civiliniam personalui, gali būti neapmokestinamos tik tuo atveju, kai šios pajėgos dalyvauja bendrose gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP. Todėl neapmokestinimas netaikomas, kai ginkluotosios pajėgos dislokuojamos tik saugumo tikslais, humanitarinėms ir gelbėjimo operacijoms atlikti, arba remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 222 straipsnyje nustatyta solidarumo sąlyga, kuri nėra gynybinio pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, kad PVM direktyvoje nenustatyta jokie tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, kurios skirtos kitiems nei ginkluotosios pajėgos viešiesiems subjektams, neapmokestinimo, į taikymo sritį įtraukiant tik gynybos operacijas, taigi, ir veiklą, kurią paprastai vykdo išskirtinai ginkluotosios pajėgos, laikomasi bendroje PVM sistemoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 straipsnyje įtvirtinto mokesčių neutralumo principo. ES teisės aktais iš esmės nebūtų leidžiama ginkluotosioms pajėgoms PVM taikyti kitokia tvarka nei kitiems panašias užduotis vykdantiems viešosios teisės subjektams, pvz., policijos pajėgoms ar ne pelno organizacijoms.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas atitinka VESS ir Įgyvendinimo planą saugumo ir gynybos srityje²³, kuriame išdėstyti pasiūlymai įgyvendinti VESS saugumo ir gynybos srityje.

Parengusi šį planą Komisija įgyvendino pagal Karinio mobilumo veiksmų planą prisiimtą įsipareigojimą įvertinti galimybes suvienodinti PVM taikymą gynybos veiklai, vykdomai pagal ES politiką ir NATO kontekste.

Be to, pasiūlymas atitinka Europos gynybos veiksmų planą²⁴, pagal kurį numatyta sukurti Europos gynybos fondą²⁵, ir mechanizmą *Athena*²⁶, kuris (pagal ES sutarties 41 straipsnio 2

²¹ [Byla C-225/11 Able UK](#).

²² Valstybės narės PVM išlaidas visada gali kompensuoti taikydamos kompensavimo mechanizmą, nesusijusį su PVM sistema, jeigu tas mechanizmas atitinka pagrindinius vidaus rinkos principus ir ES teisės aktų reikalavimus.

²³ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_implementation_plan_st14392.en16_0.pdf

²⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „*Europos gynybos veiksmų planas*“ ([COM\(2016\) 950 final](#)).

dalį) skirtas ES karinių misijų ir pagal BSGP vykdomų operacijų bendrųjų sąnaudų finansavimui administruoti.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Siūloma direktyva pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį bus iš dalies keičiamos PVM ir Akcizų direktyvos. Ta nuostata nustatyta, kad Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, vieningai priima nuostatas dėl valstybių narių netiesioginio apmokestinimo srities taisyklių suderinimo.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

PVM ir akcizų taikymo pagal ES ir NATO politiką vykdomai gynybos veiklai skirtumas lemia šiuo metu galiojančios PVM ir Akcizų direktyvos. Šio klausimo valstybės narės pavieniui negali išspręsti. Siekiant tokio suvienodinimo, turi būti pateiktas Komisijos pasiūlymas iš dalies pakeisti abi direktyvas.

• Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo neviršijama to, kas būtina Sutartyse nustatytiems tikslams, susijusiems su sklandžiu vidaus rinkos veikimu ir laipsnišku bendros gynybos politikos kūrimu vykdant BSGP, pasiekti. Galiojančios NATO gynybos veiklos neapmokestinimo nuostatos, kurios jau yra nustatytos ir kurių taikymo sritis ribota, nebus išplečiamos. Remiantis šiuo pasiūlymu bus suvienodinta Sąjungos ir NATO gynybos operacijų neapmokestinimo taikymo sritis. Nors bet koks neapmokestinimas ir daro poveikį mokestinėms pajamoms, tai, kad į to neapmokestinimo taikymo sritį bus įtraukta ES gynybos veikla, minimaliai paveiks mokesčio bazę.

• Priemonės pasirinkimas

Siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiamos PVM ir Akcizų direktyvos.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas

Šiuo metu PVM arba akcizų taikymas tiekiamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms, kurios skirtos ES gynybos veiklai, nėra reglamentuojamas jokiais teisės aktais. Duomenų apie atitinkamas tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas, skirtas NATO gynybos veiklai, neturima.

²⁵ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas, pasiūlymas ([COM\(2018\) 476 final](#)). Šis fondas skirs 4,1 mlrd. EUR konkurencingiems bendriems mokslinių tyrimų projektams tiesiogiai finansuoti, visų pirma skiriant dotacijas, o valstybių narių investicijoms papildyti bus skirta 8,9 mlrd. EUR, iš kurių bus bendrai finansuojamos prototipų kūrimo ir sertifikavimo bei testavimo reikalavimų išlaidos.

²⁶ [Tarybos sprendimas \(BUSP\) 2015/528](#), kuriuo nustatomas Europos Sąjungos karinio ar gynybinio pobūdžio operacijų bendrųjų sąnaudų finansavimo administravimo mechanizmas (ATHENA) ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2011/871/BUSP ([OL L 84, 2015 3 28, p. 39](#)).

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Su valstybėmis narėmis buvo konsultuojamasi Grupėje dėl PVM ateities²⁷; per konsultacijas iš esmės pasitvirtino būtinybė imtis veiksmų ES lygmeniu ir nustatyti, kad PVM yra neapmokestinamos su gynybos veikla, kuri vykdoma pagal ES politiką, susijusios tiekiamos prekės ir teikiamos paslaugos, panašiai, kaip pagal PVM direktyvos 151 straipsnio 1 dalies c ir d punktus nustatyta su NATO gynybos veikla susijusių tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų atveju. Šiuo pasiūlymu įgyvendinamas pirmiau minėtas uždavinys ir užtikrinamas PVM ir akcizų derėjimas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šiam pasiūlymui parengti pakako tiriamųjų duomenų, surinktų per konsultacijas su EIVT bei EGA atstovais ir gynybos ekspertais, padedančiais Grupės dėl PVM ateities nariams.

- **Poveikio analizė**

Poveikio vertinimas su šiuo pasiūlymu neteikiamas, nes pasiūlymo tikslas *per se* lemia būtinybę rinktis politikos galimybę. Be to, atsižvelgiant į tai, kad siūlomo neapmokestinimo taikymo sritis yra ribota, jokio poveikio – socialinio, ekonominio ar aplinkai – nėra.

Šiame skirsnyje nagrinėjamas priemonės poveikis PVM pajamoms, palyginti su baziniu scenarijumi (nieko nekeisti). Išsamūs duomenys apie karines išlaidas yra konfidencialūs arba jų neturima, todėl analizė pagrįsta apytiksliais įverčiais.

Neapmokestinama būtų ši pagal BSGP vykdoma veikla:

(1) Karinės misijos ir operacijos

Įgyvendinama BSGP, karines misijas ir operacijas ES nuo 2003 m. vykdo remdamasi (galiojančiu) teisiniu pagrindu – ES sutarties 42 straipsnio 4 dalimi ir 43 straipsnio 2 dalimi. Šiuo metu Sąjungos kaimyninėse šalyse ir Afrikoje vykdomos šešios karinės misijos / operacijos²⁸. BSGP misijos ir operacijos gali būti vykdomos tik už Sąjungos ribų, tačiau neapmokestinama bus Sąjungoje vykdoma veikla, susijusi su tokiu (per)dislokavimu (dislokavimu operacijų štabuose, tranzitu, perkėlimais, pasirengimu dislokavimui, pratybomis, posėdžiais ir kt.).

(2) Kovinių grupių veikla

Kiek tai susiję su ES kovinėmis grupėmis²⁹ pagal ES sutarties 42 straipsnio 1 dalį, jų įtraukimas į neapmokestinimo taikymo sritį kol kas neturės poveikio pajamoms iš PVM arba akcizų, nes iki šiol kovinės grupės nebuvo dislokuojamos. (Per)dislokavimo (už Sąjungos ribų) atveju³⁰ bus neapmokestinama atitinkama Sąjungoje vykdoma BSGP veikla.

²⁷ Neoficiali nacionalinių mokesčių administratorių atstovų grupė, kuriai tenka Komisijos konsultavimosi su valstybių narių PVM ekspertais teisės aktų rengimo iniciatyvų klausimais forumo vaidmuo.

²⁸ https://eeas.europa.eu/topics/military-and-civilian-missions-and-operations/430/military-and-civilian-missions-and-operations_en

²⁹ Žr. 2014 m. liepos 7 d. Tarybos dokumentą 11624/14 „ES kovinių grupių koncepcija“. Tai daugiašaliai kariniai daliniai (kiekvieną jų paprastai sudaro 1 500 darbuotojų), kurie yra neatskiriama ES greitojo reagavimo pajėgų, kurių tikslas – reaguoti į kylančias krizes ir konfliktus visame pasaulyje, dalis.

³⁰ 2017 m. birželio 22 d. ES vadovai susitarė, kad kovinių grupių dislokavimo sąnaudos būtų dengiamos kaip bendrosios sąnaudos – taip buvo siekiama stiprinti ES greitojo reagavimo pajėgumus.

(3) Savitarpio pagalba

Numatyti, kokį poveikį savitarpio pagalbai pagal ES sutarties 42 straipsnio 7 dalį taikomas neapmokestinimas pajamoms iš PVM ir akcizų turėtų tuo atveju, jeigu valstybė narė nukentėtų nuo ginkluotos agresijos savo teritorijoje, nėra galimybių. Po 2015 m. lapkričio 13 d. Paryžiuje įvykdytų teroristinių išpuolių tokios pagalbos ir paramos iš kitų valstybių narių paprašė Prancūzija. Be dvišalės pagalbos, kai kurios valstybės narės nusprendė aktyviau dalyvauti BSGP karinėje misijoje EUTM Mali.

(4) PESCO

Galima daryti prielaidą, kad neseniai pagal ES sutarties 46 straipsnį nustatytas PESCO³¹, kuriame dalyvauja 25 valstybės narės³², lems pajamų iš PVM ir akcizų praradimą. PESCO suteikia galimybę norinčioms ir gebančioms valstybėms narėms stiprinti bendradarbiavimą gynybos srityje, bendrai planuoti bei rengti bendradarbiavimu grindžiamo pajėgumų plėtojimo projektus ir į juos investuoti, stiprinti savo ginkluotųjų pajėgų operatyvinę parengtį ir indėlių³³.

(5) EGA veikla

Šiuo metu pajamos dėl EGA veiklos būtų prarandamos tik vykdant ES sutarties 42 straipsnio 3 dalyje ir 45 straipsnyje nurodytą veiklą³⁴, kuri apima nuolatinį mokymą ir operatyvinį rengimą³⁵. Neapmokestinimo reikalavimus atitiks tie projektai, kurie bus susiję su vienos valstybės narės ginkluotųjų pajėgų dislokavimu kitoje valstybėje narėje. Neapmokestinimas nebus taikomas kitų šalių ginkluotosioms pajėgoms, kurios su EGA yra pasirašiusios administracinius susitarimus³⁶. Tačiau ES nepriklausančios valstybės NATO narės gali naudotis galiojančiu neapmokestinimu.

EGA narių gynybos išlaidų duomenys skelbiami EGA gynybos duomenų portale. Remiantis naujausiais turimais duomenimis, visų valstybių narių (išskyrus Daniją) trečiosioms šalims pavestų operacijų ir priežiūros paslaugų išlaidos 2014 m. siekė 5,3 mlrd. EUR. Tačiau pagal šiuo duomenis nėra galimybės atskirai įvertinti:

³¹ Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/2315, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas ([OL L 331, 2017 12 14, p. 57](#)).

³² Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija, Vokietija.

³³ Tarybos sprendimu (BUSP) 2018/340 ([OL L 65, 2018 3 8, p. 24](#)) patvirtintas pradinis septyniolikos projektų, kurie turės būti parengti pagal PESCO sistemą, sąrašas; į šį sąrašą įtraukti projektai yra susiję, pvz., su Europos Sąjungos mokymo misijų kompetencijos centru (ES TMCC) ir Strateginio vadovavimo ir kontrolės (C2) sistema, skirta BSGP misijoms ir operacijoms. Į antrąjį papildomų septyniolikos projektų sąrašą, kuris patvirtintas 2018 m. lapkričio 19 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2018/1797, kuriuo iš dalies pakeičiamas ir atnaujinamas Sprendimas (BUSP) 2018/340 ([OL L 294, 2018 11 21, p. 18](#)) įtraukti projektai yra susiję, pvz., su Europos atakos sraigtasparniais TIGER Mark III ir Europos kariniu stebėjimo tinklu informuotumui apie padėtį kosmose (EU-SSA-N).

³⁴ Šiuo metu EGA veikloje dalyvauja visos valstybės narės, išskyrus Daniją.

³⁵ Konkretūs EGA veiklos, kuri galėtų būti įtraukta į neapmokestinimo taikymo sritį, pavyzdžiai:

- galimybė naudotis sraigtasparniais (aštuoniose realiosiose pratybose dalyvavo virš 13 000 darbuotojų, pvz., 2015 m. birželio mėn. Italija surengė mokymą, į kurį atvyko dalyviai iš septynių šalių);
- mokymas naudojant orlaivį su nejudamaisiais sparnais (pvz., 2014 ir 2015 m. Nyderlandai surengė degalų atsargų papildymo ore mokymą);
- kova su savadarbiais sprogstamaisiais užtaisais (jau įvyko keletas mokymo kursų).

³⁶ EGA yra pasirašiusi administracinius susitarimus su Norvegija (2006 m.), Šveicarija (2012 m.), Serbija (2013 m.) ir Ukraina (2015 m.), pagal kuriuos šios šalys gali dalyvauti EGA projektuose ir programose.

- šalies viduje tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, kurios nepatenka į neapmokestinimo taikymo sritį, ir
- kitoje valstybėje narėje tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, kurios iš esmės būtų susijusios su veikla, vykdoma pagal BSGP arba NATO politiką.

Pagrįsta manyti, kad didžioji dalis (bent 80 %) sumos yra susijusi su pirmąja, ir tik nedidelė dalis (ne daugiau kaip 20 %) – su antrąja tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų grupe. Be to, maždaug pusė antrajai grupei priklausančių prekių ir paslaugų įprastu atveju būtų susijusios su dislokuotų ginkluotųjų pajėgų apgyvendinimu, kuris paprastai neapmokestinamas PVM pagal PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

Todėl galima laikyti prielaidos, kad pagal naująsias taisykles PVM galėtų būti neapmokestinama ne daugiau kaip 10 % bendros sumos (530 mln. EUR), arba tokią procentinę dalį atitinkančiai sumai jau galiotų NATO veiklai taikomas neapmokestinimas.- Ši suma apima prekių (pvz., maisto, kuro, specialiųjų skysčių, įrangos, farmacijos produktų, elektros energijos, vandens, dujų) tiekimo ir paslaugų (pvz., maitinimo, ryšio, priežiūros, remonto, vežimo, kelių mokesčių) teikimo išlaidas. Nustatant šį įvertį neatsižvelgiama į būsimą valstybių narių karinių išlaidų padidėjimą, susijusį su augančia BSGP svarba, tačiau atsižvelgiama į NATO galiojančio neapmokestinimo sąnaudas.

Taigi, 530 mln. EUR dydžio įvertį pagrįsta laikyti trečiosioms šalims pavestos veiklos rodikliu, remiantis kuriuo būtų galima laikyti, kad galimas visų valstybių narių pajamų iš PVM praradimas siektų apie 80 mln. EUR (laikantis prielaidos, kad PVM tarifas vidutiniškai siekia 18 %³⁷).

Kalbant apie akcizus, pagrindinės produktų kategorijos, kurios būtų neapmokestinamos, yra energetikos produktai (pvz., kuras) ir elektros energija. Galima laikyti prielaidos, kad, kaip ir PVM atveju, ateityje akcizais būtų neapmokestinama maždaug 10 % tokių išlaidų. Tačiau neturima duomenų, kuriais remiantis būtų galima atlikti kiekybinį poveikio įvertinimą.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas nesusijęs su programa REFIT ir nedaro didelio poveikio labai mažoms įmonėms ar MVĮ.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Įgyvendinant pasiūlymą išplėsti neapmokestinimo PVM taikymo sritį gali sumažėti valstybių narių surenkamos PVM pajamos, taigi, ir PVM pagrįsti nuosavi ištekliai. Nors pasiūlymas neturės neigiamo poveikio ES biudžetui, nes išlaidos, kurios nedengiamos iš tradicinių nuosavų išteklių ir PVM pagrįstų nuosavų išteklių, kompensuojamos bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNPj) pagrįstais nuosavais ištekliais, kai kurių valstybių narių nesurinktus PVM pagrįstus nuosavus išteklius turėtų kompensuoti visos valstybės narės iš BNPj pagrįstų nuosavų išteklių.

Akcizai nėra vieni iš nuosavų išteklių. Taigi, poveikio Sąjungos biudžetui nėra.

³⁷ Šis įvertis nustatytas apskaičiuojant kiekvienoje valstybėje narėje taikomo apskaičiuotojo PVM tarifo svertinio vidurkio medianą.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Pasiūlytų priemonių įgyvendinimą Komisija stebės įgyvendindama savo prievolę užtikrinti teisingą ES PVM ir akcizų teisės aktų taikymą.

• Konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Pasiūlymo 1 straipsniu PVM direktyva iš dalies keičiama taip:

- 22 straipsnis papildomas pastraipa, atkartojančia esamą pastraipą, kurioje teikiama nuoroda į NATO valstybės ginkluotąsias pajėgas³⁸.

Naująja nuostata užtikrinama, kad prekių, kurias naudoja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP, dalyvaujančios valstybės narės ginkluotosios pajėgos, naudojimas bus laikomas prekių įsigijimu ES viduje už atlygį, kai šios prekės buvo įsigytos nesilaikant valstybėje narėje, kurioje pajėgos yra dislokuotos, galiojančių PVM taisyklių, šios prekės tų pajėgų pargabenamos į savo valstybę narę ir joje panaudojamos tų pajėgų poreikiams arba jas panaudoja tas pajėgas lydintis civilinis personalas. Ši nuostata taikoma, kai tų prekių importas negalėtų būti neapmokestinamas pagal 143 straipsnio 1 dalies ga punktą;

- 143 straipsnio 1 dalis papildoma ga punktu, atitinkančiu h punkte nustatytą NATO narių importuojamų prekių neapmokestinimą³⁹.

Naująja nuostata nustatoma, kad PVM neapmokestinamos į valstybes nares kitų gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP, dalyvaujančių valstybių narių ginkluotųjų pajėgų importuojamos prekės, kai tos prekės yra skirtos toms pajėgoms ar jas lydintiems civiliniam personalui naudoti ar jų valgykloms aprūpinti;

- 151 straipsnio 1 dalis papildoma ba ir bb punktais, atkartojančiais c ir d punktuose NATO gynybos operacijoms nustatytas neapmokestinimo nuostatas⁴⁰.

³⁸ Pagal galiojančią 22 straipsnį NATO pajėgų galutinis prekių naudojimas turi būti laikomas prekių įsigijimu ES viduje už atlygį, kai:

- NATO pajėgos šias prekes panaudoja savo tikslais arba šias prekes panaudoja jas lydintis civilinis personalas;
- šios prekės buvo įsigytos nesilaikant valstybėje narėje, kurioje pajėgos yra dislokuotos, galiojančių PVM taisyklių;
- šių prekių importas įprastine tokiems sandoriams taikoma tvarka negalėtų būti neapmokestinamas pagal 143 straipsnio 1 dalies h punktą.

³⁹ Dabartiniame 143 straipsnio 1 dalies h punkte nustatyta, kad PVM privaloma neapmokestinti į ES valstybes nares, esančias ir NATO narėmis, kitų NATO narių ginkluotųjų pajėgų importuojamų prekių, kai:

- tos prekės yra skirtos toms ginkluotosioms pajėgoms ar jas lydintiems civiliniam personalui naudoti arba jų maitinimui ar valgykloms aprūpinti;
- šios pajėgos dalyvauja bendroje gynybos operacijose.

⁴⁰ Pagal dabartinius 151 straipsnio 1 dalies c ir d punktus neapmokestinamos NATO ginkluotosioms pajėgoms arba jas lydintiems civiliniam personalui tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos, arba prekės, skirtos jų valgykloms aprūpinti, kai:

- prekės tiekiamos ir paslaugos teikiamos valstybėje narėje ar valstybei narei, kuri yra NATO sutarties šalis;
- jos skirtos NATO narės ginkluotosioms pajėgoms ar jas lydintiems civiliniam personalui arba jų valgykloms aprūpinti. Ginkluotosios pajėgos gali būti iš trečiosios šalies, tačiau valstybės

151 straipsnio 1 dalies ba punkte nustatytas neapmokestinimas apima valstybėje narėje tiekiamas prekes arba teikiamas paslaugas, kurios skirtos kitos valstybės narės ginkluotosioms pajėgoms arba jas lydinčiam civiliniam personalui naudoti ar jų valgykloms aprūpinti, kai šios pajėgos dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP.

151 straipsnio 1 dalies bb punkte nustatytas neapmokestinimas susijęs su į kitą valstybę narę tiekiamomis prekėmis ir kitoje valstybėje narėje teikiamomis paslaugomis, skirtomis bet kurios valstybės narės, išskyrus paskirties valstybę narę, ginkluotosioms pajėgoms arba jas lydinčiam civiliniam personalui naudoti ar jų valgykloms aprūpinti, kai šios pajėgos dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP.

Kaip ir NATO gynybos veiklai taikomo neapmokestinimo atveju, šis neapmokestinimas netaikomas pačios valstybės narės ginkluotosioms pajėgoms skirtam šalies viduje atliekamam tokių prekių tiekimui ar paslaugų teikimui, kaip antai karinės įrangos atsarginių tiekimui arba remonto ir transporto paslaugų teikimui.

2 straipsnyje nustatoma gynybos operacijų, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP, atleidimo nuo akcizų tvarka⁴¹. Nuo akcizų bus atleidžiamos akcizu apmokestinamos prekės, tiekiamos bet kurios valstybės narės, išskyrus valstybę narę, kurioje atsirado prievolė apskaičiuoti akcizus, ginkluotosioms pajėgoms arba jas lydintiems civiliams darbuotojams naudoti arba jų maitinimui ar valgykloms, kai šios ginkluotosios pajėgos dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP.

narės, kurioje tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos, ginkluotosios pajėgos negali pasinaudoti neapmokestinimu;

- tos ginkluotosios pajėgos dalyvauja bendrose gynybos operacijose. Kad ginkluotosios pajėgos atitiktų reikalavimus taikyti neapmokestinimą, jų dislokavimas privalo būti susijęs su veikla, kuria siekiama įgyvendinti Šiaurės Atlanto sutartyje nustatytus uždavinius. Jeigu dislokavimas pagrįstas tik dvišaliu susitarimu ir ginkluotosios pajėgos nedalyvauja bendrose gynybos operacijose, neapmokestinimas negali būti taikomas.

Prekės ir paslaugos neapmokestinamos neatsižvelgiant į tai, ar ginkluotosios NATO pajėgos valstybėje narėje, kuri nėra jų valstybė narė, yra dislokuotos, joje lankosi ar tiesiog ją kerta.

⁴¹ Pagal dabartinį 12 straipsnio 1 dalies c punktą akcizai netaikomi akcizais apmokestinamoms prekėms, tiekiamoms bet kurios NATO narės, išskyrus valstybę narę, kurioje atsirado prievolė apskaičiuoti akcizus, ginkluotosioms pajėgoms, tokių pajėgų panaudojimui, jas lydintiems civiliams darbuotojams arba jų maitinimui ar valgykloms. Ši nuostata taikoma tiek tiekimo ES viduje, tiek tiekimo iš trečiųjų valstybių atveju.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl gynybos operacijų, įgyvendinamų vykdant Sąjungos politiką, iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ir Direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Tarybos direktyvoje 2006/112/EB³ nustatyta, kad tam tikromis sąlygomis pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) neapmokestinamos tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos, kurios yra skirtos bet kurios valstybės narės, kuri yra Šiaurės Atlanto sutarties šalis, ginkluotosioms pajėgoms, arba tokių ginkluotųjų pajėgų importuojamos prekės, kai šios pajėgos dalyvauja bendrose gynybos operacijose už savo valstybės ribų;
- (2) Tarybos direktyvoje 2008/118/EB⁴ nustatyta, kad nuo akcizų atleidžiamos akcizais apmokestinamos prekės, skirtos valstybės, kuri yra Šiaurės Atlanto sutarties šalis, išskyrus valstybę narę, kurioje atsirado prievolė apskaičiuoti akcizus, ginkluotosioms pajėgoms ar jas lydintiems civiliams darbuotojams naudoti arba jų maitinimui ar valgykloms, atsižvelgiant į priimančiosios valstybės narės nustatytas sąlygas ir apribojimus;
- (3) tokio neapmokestinimo taikyti negalima, kai valstybės narės ginkluotosios pajėgos dalyvauja veikloje, vykdomoje pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutarties) V antraštinės dalies 2 skyriaus 2 skirsnyje nustatytą bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP). Pirmenybė turėtų būti teikiama būtinybei gerinti Europos pajėgumus gynybos bei krizių valdymo srityje ir stiprinti Sąjungos saugumą bei gynybą. 2018 m. kovo 28 d. Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisija bendrame komunikate dėl karinio mobilumo veiksmų plano⁵ pripažino

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

⁴ 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinanti Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12).

⁵ 2018 m. kovo 28 d. JOIN(2018) 5.

bendrą būtinybę suvienodinti PVM taikymą gynybos veiklai, vykdomai pagal Sąjungos politiką ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) kontekste;

- (4) gynybos operacijos, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP, apima karines misijas ir operacijas, kovinių grupių veiklą, savitarpio pagalbą, nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) projektus ir Europos gynybos agentūros (EGA) veiklą. Tačiau jos neturėtų apimti veiklos, vykdomos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 222 straipsnyje nustatytą solidarumo sąlygą, arba kitos dvišalės ar daugiašalės valstybių narių veiklos, kuri nėra susijusi su gynybos operacijomis, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP;
- (5) todėl turėtų būti nustatyta, kad PVM neapmokestinamos tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos, skirtos valstybės narės ginkluotosioms pajėgoms ar jas lydinčiam civiliniam personalui naudoti ar jų valgykloms aprūpinti, kai šios pajėgos už savo valstybės narės ribų dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP. PVM neapmokestinimas turėtų būti netaikomas tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, kurios skirtos valstybės narės, kurioje tos prekės tiekiamos ar paslaugos teikiamos, ginkluotosioms pajėgoms;
- (6) be to, nuo akcizų reikėtų atleisti akcizais apmokestinamas prekes, kurios tiekiamos bet kurios valstybės narės, išskyrus valstybę narę, kurioje atsirado prievolė apskaičiuoti akcizus, ginkluotosioms pajėgoms naudoti, kai šios pajėgos už savo valstybės narės ribų dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP;
- (7) taip pat būtina nustatyti, kad PVM neapmokestinama tuo atveju, kai valstybės narės ginkluotųjų pajėgų importuojamos prekės yra skirtos toms pajėgoms arba jas lydintiems civiliniams darbuotojams naudoti ar jų valgykloms aprūpinti, kai šios pajėgos už savo valstybės narės ribų dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP;
- (8) gynybos operacijų, kurios įgyvendinamos vykdant Sąjungos veiklą pagal BSGP, neapmokestinimo taikymo sritis, kaip ir NATO gynybos operacijoms taikomo neapmokestinimo atveju, turėtų būti ribota. Tinkamomis neapmokestinti turėtų būti laikomos tik užduočių, tiesiogiai susijusių su gynybos operacijomis, išlaidos. Užduotims, kurias vykdo tik civiliai darbuotojai arba kurios vykdomos naudojantis tik civiliniais pajėgumais, neapmokestinimas neturėtų būti taikomas. Neapmokestinimas taip pat neturėtų būti taikomas tokioms prekėms ir paslaugoms, kaip antai karinės įrangos atsarginės dalys arba transporto paslaugos, kurias valstybės narės ginkluotosios pajėgos įgyja naudotis toje valstybėje narėje, į neapmokestinimo taikymo sritį taip pat neturėtų būti įtraukiamas transporto, ryšių ar informacinių sistemų infrastruktūros kūrimas;
- (9) šios direktyvos tikslo – suvienodinti PVM ir akcizų taikymą pagal ES ir NATO politiką vykdomai gynybos veiklai – valstybės narės negali deramai pasiekti ir to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, todėl, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (10) remdamosi 2011 m. rugsėjo 28 d. bendru valstybių narių ir Komisijos politiniu pareiškimu dėl aiškinamųjų dokumentų⁶, valstybės narės įsipareigojo pagrįstais

⁶ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;

- (11) todėl direktyvos 2006/112/EB ir 2008/118/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2006/112/EB daliniai pakeitimai

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

- 1) 22 straipsnyje įterpiama pirma pastraipa:

„Kai valstybės narės, dalyvaujančios gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdamas Sąjungos veiklą pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP), ginkluotosios pajėgos prekes, kurias jos nusipirko nesilaikydamos bendrųjų apmokestinimo valstybės narės vidaus rinkoje taisyklių, panaudoja savo tikslais arba šias prekes panaudoja jas lydintis civilinis personalas, šis panaudojimas yra laikomas prekių įsigijimu Bendrijos viduje už atlygį, kai tų prekių importas negalėtų būti neapmokestinamas pagal 143 straipsnio 1 dalies ga punktą.“;

- 2) 143 straipsnio 1 dalyje įterpiamas šis ga punktas:

„ga) į valstybes nares prekes importuoja kitų valstybių narių karinės pajėgos ir prekės yra skirtos tokioms pajėgoms ar jas lydinti civiliniam personalui naudoti ar jų valgykloms aprūpinti, kai šios pajėgos dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdamas Sąjungos veiklą pagal BSGP;“;

- 3) 151 straipsnio 1 dalyje įterpiami šie ba ir bb punktai:

„ba) tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos valstybėje narėje, kurios yra skirtos kitų valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms ar jas lydinti civiliniam personalui naudoti ar jų valgykloms aprūpinti, kai šios pajėgos dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdamas Sąjungos veiklą pagal BSGP;

bb) tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos kitoje valstybėje narėje, kurios yra skirtos bet kurios valstybės narės, bet ne pačios paskirties valstybės narės, ginkluotosioms pajėgoms ar jas lydinti civiliniam personalui naudoti ar jų valgykloms aprūpinti, kai šios pajėgos dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdamas Sąjungos veiklą pagal BSGP;“.

2 straipsnis

Direktyvos 2008/118/EB dalinis pakeitimas

Direktyvos 2008/118/EB 12 straipsnio 1 dalyje įterpiamas šis ba punktas:

„ba) bet kurios valstybės narės, išskyrus valstybę narę, kurioje atsirado prievolė apskaičiuoti akcizus, karinėms pajėgoms, tokių pajėgų panaudojimui, jas lydintiems civiliniams darbuotojams arba jų maitinimui ar valgykloms, kai šios pajėgos dalyvauja gynybos operacijose, kurios įgyvendinamos vykdamas Sąjungos veiklą pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką;“.

3 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2022 m. liepos 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas